

[Kaj Andresen.]

forsorg, tror jeg det er påkrævet at give bedre betingelser, både hvad angår rammer og arbejdsvilkår for medarbejderne i børneforsorgen.

Det kan vel heller ikke undre nogen, at udgifterne til undervisnings-, uddannelses- og forskningsområdet er steget væsentligt. Selv om en del af stigningen har sin årsag i lønstigninger, viser drifts- og anlægsbudgettet, at også nødvendige udbygninger her er tilgodeset. Jeg er helt enig i, at jo før vi kommer i gang på disse felter, jo bedre. Vort vigtigste aktiv i den periode, vi går ind i, vil uden tvivl være viden og kunnen, veluddannethed og dygtighed. Derfor må der være plads og muligheder for alle til at udvikle evner og anlæg. Det er et væsentligt skridt i den retning, når der på det foreliggende budget er opført ca. 70 mill. kr. til ungdommens uddannelsesfond, og når man for tiden afskaffer betaling af undervisningsafgifter eller gebyrer ved samtlige undervisningsområder. Det er glædeligt, og det er nødvendigt, at denne øgede investering i uddannelsen er påbegyndt, og det var en anerkendelse heraf, når rektor ved Københavns universitet ved årsfesten for nylig udtrykte sin glæde over, hvad bevillingsmyndighederne allerede havde ydet til fremme af uddannelse og forskning.

Men der er heller ingen grund til at lægge skjul på, at skal vi — blot i det nærmeste tiår — nå, hvad der for vort land er nødvendigt, hvis vi skal klare os i dygtighed og i konkurrence, vil der blive stillet betydelig større krav til vore investeringer på dette område. Det er vel ikke ukendt, at der allerede foregår undersøgelser inden for de forskellige uddannelses- og forskningsområder for at skabe grundlag for en prognose for de kommende års investeringer. Enkelte tal er nævnt, og forhåbentlig vil der inden længe foreligge materiale til at bedømme, hvad der er behov for. Det gælder hele området lige fra folkeskolen over gymnasier og fagskoler til læreanstalter, universiteter og forskningsinstitutioner.

Folkeskolen, der nu skal udfylde rammerne i den nye skolelov, så den kan danne et solidt grundlag for videreuddannelse, vil på grund af stigende børnetal, skolebyggeri, flere 8. og 9. klasser og så videre stille de største økonomiske krav og over

det nærmeste tiår kræve investeringer på ca. 2 000 mill. kr.

Skal seminarierne moderniseres, og skal de uddanne et tilstrækkelig stort antal lærere, vil det nok betyde omkring 150 mill. kr. i samme periode. Det kan allerede nu ses, at der vil ske en stærk tilgang til gymnasieundervisningen, bl. a. fordi flere børn får adgang til realafdelinger. Det vil derfor være nødvendigt at oprette et væsentligt antal nye gymnasier, og over tiåret må regnes med en investering på ca. 450 mill. kr. hertil. Af Københavns universitets rektor hørte vi for nylig, at der var et udbygningsbehov ved dette universitet for de næste 10 år på ca. 350 mill. kr. Tager vi Århus universitet med og en eventuel påbegyndelse af et nyt universitet i Odense, må der vel regnes med omkring 500 mill. kr.

På en række områder er man allerede i gang med en udbygning. Den tekniske højskole er i gang hermed, og den vil koste omkring 400 mill. kr. Landbohøjskolerne, hvis udbygning vedtoges af tinget forrige folketingsår, vil kræve ca. 125 mill. kr. og andre højskoler ca. 50 mill. kr. Hertil kommer rigshospitalet og hele mellemuddannelsen, idet vi får behov for at uddanne teknikere og andre, som der bliver brug for under den tekniske udvikling, og skal der skaffes plads og undervisningsmuligheder for dem, skal der investeres en 300-400 mill. kr.

Den almindelige forskning vil også kræve investeringer på op mod et par hundrede millioner kroner, og alt i alt vil det betyde, at det kommende tiår vil kræve investeringer til uddannelse og forskning på ca. 4 000 mill. kr., eller 400 mill. kr. årlig.

Måske vil nogen mene, at tallene er store, men jeg tror næppe, at vurderingen er urealistisk. Såvel de tekniske fremskridt som vor placering i forhold til andre lande gør det ganske simpelt til en nødvendighed, at uddannelsesapparatet effektiviseres. I modsat fald vil udviklingen løbe fra os.

Jeg peger på disse ting for at understrege uddannelsesproblemernes vigtighed. Men også andre felter kræver mere investering. På det trafikmæssige område ligger en række store opgaver, hvis løsning forudsætter statsinvesteringer i betydeligt omfang. Det er en forudsætning for den er-